І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 62. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го КВІТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 7, 1967 No. 62. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Четвер, 6-го квітня, 1967

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО проти поширення медичної опіки. Але Крайове Товариство Соціяльних Працівників вповні підтримує проєкт президента Джансона поширити програму медичної опіки на нездібних до праці осіб у віці нижче 65-ох років. Представники обидвох вище названих товариств зізнавали в Палатній Комісії Способів і Засобів, яка веде переслухання в справі програми Президента збільшити пенсії соціяльного забезпечення на 20 відсотків та поширити медичну опіку на нездібні до праці особи у віці нижчн 65 років. Представник лікарів д-р Чарлз Л. Гудсон твердив, що з лікарської опіки в рямках соціяльного забезпечення користають такі особи, які мать гроші на оплату лікування.

СЕНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ З ОРЕҐОНУ Марк О. Гетфілд, промовляючи на Конвенції Спілки Портових Вантажників у Сан Франсіско, твердив, що Уряд президента Джансона втратив можливість закінчити війну у В'єтнамі та розв'язати в'єтнамську проблему. Сенатор Гетфілд сказав, що війна у В'єтнамі стала майже американською війною, а південні в'єтнамці залишилися тільки глядачами. Гетфілд казав, що коли б він був президентом ЗДА, то сказав би провідникам Південного В'єтнаму: „Це ваша війна. Ми хочемо, щоб ваші вояки зайняли становища американських військ, і цим способом відамериканізували цю війну".

НАУКОВЦІ ПРАЦЮЮТЬ НАД ТИМ, щоб заставити океанічні течії продукувати електричну енергію для великих надбережних міст, таких, як Ню Йорк і Маямі. Директор Північно - американської Авіяції Карл Г. Голм заявив, що це, покищо, проєкти, але до їх здійснення не дуже далеко. Треба вибрати такі місця, в яких морські течії, такі як Гольфштром, пливуть із великою швидкістю. Цю швидкість можна буде збільшити за допомогою різних штучних засобів, вміщених на дні океану у відповідних місцях, і тоді швидка течія продукуватиме електричний струм для людини.

ГОЛОВНИЙ ПОШТМАЙСТЕР ЛОРЕНС О'БРАЄН, виступаючи в Сенатській Підкомісії Поштових Справ, домагався, щоб Сенат привернув ту суму 100 мільйонів дол. яку скреслила Палата Репрезентантів із видатків, призначених на Департамент Поштових Справ. Бюджет для цього Департаменту виносить 6.6 більйона дол. Головний поштмайстер О'Браєн недавно предложив проєкт, щоб ним очолюваний Департамент перемінити на неприбуткову Корпорацію, яку очолювали б найменовані Президентом директори. Поштовий Департамент постійно має дефіцити, цьогорічний недобір має винести коло 1.2 більйона дол.

КРАЙОВИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Аве Марія", який видає Нотрдамський університет в Савт Бенді, Індіяна, в передовій статті виступає проти того, щоб виступати проти кандидатури на президента мишиґенського губернатора Джорджа Ромні тому тільки, що він належить до Мормонської Церкви. Противники Ромні можуть виступати проти його кандидатури на цій основі, що Мормонська Церква не дозволяє на те, щоб проповідниками для їх вірних були неґри. В 1960-му дехто виступав проти кандидатури католика Джана Ф. Кеннеді.

У СВІТІ

АРАБСЬКИЙ ПОСАДНИК МІСТА АДЕНУ НАЗВАВ британські власті у тій британській колонії на Арабському півострові — трусами, що не мають відваги ані переговорювати з бунтарськими націоналістами, ані рішучими заходами приборкати заворушення. Цей посадник, Хауд Махмуд Халіфа, твердить, що немає іншого виходу, як договоритися з лідерами революційно - націоналістичної організації „Фронт визволення", яка дістає активну підтримку від Єгипту та насправді володіє в 100.000-ій арабській дільниці Адену.

ПРЕЗИДЕНТ ТУРЕЧЧИНИ СЕВДЕТ СУНАЙ ЗАЯВИВ у своїй промові в Клюбі Крайової Преси у Вашинґтоні, що Туреччина буде в половині 70-их р.р господарськи самовистачальна. Тепер кінчається у Туреччині її перша господарська п'ятирічка. Америка дала Туреччині впродовж останніх 20-ти років кругло 5 більйонів економічної і військової допомоги, а в останньому році та допомога становила 200 мільйонів дол. Турецький президент передбачає, що Туреччина за кілька років не потребуватиме ніякої більше допомоги — крім військової, зброєю, літаками і виряддям.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ЗАЯВИВ, у палаті громад, що Британія жадатиме від власників велетенського нафтоналивного корабля „Террі Кеньйон", ото ж від „Юніон Ойл Компані" в Каліфорнії, відшкодування за втрати, що їх заподіяв той корабель Британії: „Террі Кеньйон", осівши безнадійно на прибережних скелях, занечистив прибережні води й терени масами нафти, (кругло 60.000 тонн), яка виплила з корабельних цистерн. Британський уряд зголосить законопроєкт, що визначить такий шлях чужинецьким танкерам, щоб не повторилась подібна катастрофа.

АРХИЄПИСКОП ҐАБРІЄЛЬ ҐАРРОНЕ З КОНҐРЕҐАЦІЇ СЕМІНАРІВ У ВАТИКАНІ УВАЖАЄ, що Католицька Церква збереже для римо-католицького духовенства целібат, бо арґументів „за" є більше, як „проти" нього. Прихильники скасування целібату твердять, що він є одною з головних причин, чому Католицька Церква відчуває брак достатнього допливу молодих мужчин до духовних семінарів.

СВІТЛАНА АЛЛІЛУЄВА - СТАЛІНА СТВЕРДИЛА, що міністер Дінеш Сінґ в уряді Індіри Ґанді відраджував їй старатися за політичний азиль в Індії та заявив, що в цій справі індійський уряд їй не допоможе. Тому вона заперечила заяві індійського міністра закордонних справ Чаґлі, що — мовляв — Світлана не зверталася з просьбою щодо азилю, а коли б була звернулась, то була б його дістала.

В АМСТЕРДАМІ В ГОЛЛЯНДІЇ 70 МОРЯКІВ КИНУЛИСЯ на „бітніків", які зробили собі з тамошньої центральної залізничної стації неначе свою головну квартиру, багатьох побили та більшості з них обстригли волосся. Вони виправдували свою акцію тим, що „бітніки" зачіпали жінок та турбували подорожніх. Поліція придивлялася спокійно тій розправі моряків з „бітніками". Посадник міста висловив невдоволення, що моряки „взяли в свої руки вимір справедливости", але широка голляндська публіка симпатизує з моряками та вдячна їм за „очищення" центральної стації у місті.

Президент пропонує збільшити поштові оплати і платню державним працівникам

Вашинґтон. — Президент Джансон звернувся до Конґресу з програмою збільшити платні федеральним працівникам та військовикам на 4.5 відсотка, щоб їх заохотити до праці в урядових установах. Президент пропонує також збільшити поштові оплати, щоб зменшити той великий дефіцит Поштового Департаменту, який щороку виникає при плянуванні федерального бюджету. Президент заявив, що платні федеральних працівників є далеко нижчі від того, що заробляють працівники приватних установ, і тому треба цю різницю хоч трохи вирівняти, щоб люди хотіли працювати у федеральних аґенціях. Президент знає, що цього року не вдасться зрівняти винагороди державних працівників із платнями тих осіб, що працюють приватно, але Президент плянує в найближчих роках 1968 і 1969 знов збільшити заробітки державних працівників. Цьогорічне збільшення мало б коштувати федеральну скарбницю коло $1.4 більйона. Секретар оборони Роберт МекНамара заявив, що він перегляне проєкт Президента і поробить відповідні зміни в користь військовиків. Президент просить Конґрес збільшити поштові оплати від посилок першої, другої і третьої кляс та деякі посилки четвертої кляси. Збільшення поштових оплат виглядало б так: поштова картка 5 центів (замість теперішніх 4), летунська картка 7 ц. (6), лист 6 ц. (5), летунський лист 9 ц. (8). Посилки другої кляси, журнали і часописи мали б подорожчати на 22 відсотки теперішніх оплат, а третьої кляси на — 28 відсотків.

8 студентів і один професор згинули в пожежі в Корнельському університеті

Ітака, Н. Й. 5-го квітня в ранніх годинах вибухла пожежа в двоповерховому будинку Корнельського університету, в якому мешкали студенти, і в цій пожежі згинули 8 студентів та один професор, який старався рятувати студентів. Жахливі сцени відбувалися на коридорах цього будинку, який давніше був мотелем, а від липня 1964-го року був мешканевим домом для студентів і професорів, бо тоді його закупив університет. Професор сам був врятувався, але вернувся до будинку, щоб рятувати студентів. Прибули на рятунок і студенти з сусідніх домів. Студенти погинули від диму, який заповнив всі коридори й приміщення цього будинку. Поранені чотири студенти і три мешканці Іаки, що ратували студентів. Будинок не був старий, бо мав тільки 15 років, але не було в ньому додаткових виходів, ані драбин для виходу та не було потрібної води до гашення пожежі. Аж тепер почали були інсталювати систему водопроводів, які вможливили б гасити пожежу. Врятували життя 58 студентів та один гість, які вискочили через вікна на другому поверсі.

Секретар рільництва домагається зменшити імпорт молочних продуктів

Вашинґтон. — Секретар рільництва Орвілл Л. Фрімен звернувся до президента Джансона з просьбою зменшити привіз із закордонних держав молочних продуктів, щоб допомогти американським фермерам, які дістають занизькі ціни за молоко та молочні продукти внаслідок цього, що в останньому році імпорт молочних продуктів збільшився аж на 300 відсотків, спричиняючи менші ціни за домашні молочні продукти. Як відомо, в останніх днях були заворушення на молочному ринку в цій країні, бо фармерська організація організувала бойкот достави молока до більших міст, насильно стримуючи довіз молока тих фармерів, які не є її членами. Окружний суддя Рой Стіфенсон видав судовий наказ проти насильної акції фармерів - членів Національної Фармерської Організації. Департамент Рільництва ствердив, що від половини лютого до половини березня ціна на літру молока зменшилася на два центи. Фріман просить

ГАННА ШЕРЕЙ ДАЛА КОНЦЕРТ У НЮ ГЕЙВЕНІ

Ню Гейвен, Конн. — У неділю 2 квітня тут відбувся виступ співачки Ганни Шерей із Ню Йорку, якій акомпаніювала Калина Чічка-Андрієнко. Концертом проводив мґр Ю. Цибрівський, подавши короткий життєпис кожного композитора на еміграції, твори якого були виконувані. Голова Відділу УККА в Ню Гейвені привітав Ганну Шерей від місцевої громади.

Українець — одним із героїв міста Шикаґа

Шикаґо, Ілл. — Щороку тут виходить спеціяльна книжка про найважливіших жителів цього великого міста та їхні досягнення і вчинки за рік. У книжці з 1966 року окреме місце присвячене героїчному вчинкові молодого українця - інженера, активного в наших громадських організаціях. Ним є інж. Андрій Еліяшевський з передмістя Мавнт Проспект, де його загально знають і шанують. Від Міської Управи Шикаґо інж. А. Еліяшевський одержав грамоту - подяку. Тижневик „Поступ" у числі з 2 квітня докладно інформує про повний відваги вчинок молодого інженера (до речі, інж. А. Еліяшевський є членом 125-го Відділу УНСоюзу); „У п'ятницю 30 вересня 1966 р. А. Еліяшевський, як кожного ранку, їхав головною вулицею Мавнт Проспект в авті до міської ради, де має своє бюро. Доїжджаючи до одного з головних перехресть і стримуючи свій віз перед недалекими червоними світлами, він звернув увагу, що поруч нього зі скорістю яких 10 миль їде велетенський трок просто на перехрестя, по якому цілою валкою почали переходити якраз діти до школи, — один погляд і наш земляк здеревів: Трок був без водіїв! В секунді А. Еліяшевський стримав своє авто, в черговій скочив на сходи трока, вліз у шоферську будку і натиснув гальми. Велеттрок спинився кілька стіп від дітей, що спокійно переходили, не прочуваючи небезпеки, вулицю з зеленим сиґналом та яких 25 стіп від трьох авт, що спокійно, по другому боці попередниці, чекали на знак їхати. Могло прийти до страшної катастрофи, з побитими дітьми і побитими автами, але бистрість і холодна кров юнака - українця зліквідувала її в зародку. Далі пішла поліція, прибігли шофер з помічником з трока, що спокійно вступили собі на каву до сусіднього ресторану, репортери зробили в місцевій газеті велику статтю."

У Тант передбачує поширення В'єтнамської війни на інші країни

Женева. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант заявив під час спільного обіду з журналістами в палаці Об'єднаних Націй в Женеві (колишньому палаці Ліґи Націй), що теперішні шанси замирення у В'єтнамі є такі самі, як були рік тому. Що гірше — він твердив — існує загроза, що ця війна пошириться також на деякі сусідні країни. У Тант мав під цим, мабуть, на увазі Камбоджу, яка віддавна становить прибіжище для північно-в'єтнамських комуністичних військ, і Сіям, де Північний В'єтнам і Комуністичний Китай почали активно сприяти комуністичній підривно-терористичній роботі. У Тант виїздить з Женеви до Цейльону, Індії, Непалю, Пакістану й Афґаністану. Запитаний журналістами, чи він буде старатися стрінутися з репрезентантами Північного В'єтнаму, У Тант звернув увагу, що Північний В'єтнам заперечив право Об'єднаним Націям втручатися у справи В'єтнаму. Тому він, стрінувшись за своєї останньої подорожі до Південної Азії з делеґатами Північного В'єтнаму, зробив це „у приватному характері", як „азієць, що має зрозуміння для визвольних рухів". — Зате сіямський (таїський) прем'єр Таном Кіттікахорн, який відвідав столицю сусіднього Південного В'єтнаму, Сайґон, висловився оптимістично про шанси замирення: він передбачує, що при дальших важких комуністичних поразках, які були в останніх тижнях, комуністи виявлять небавом більшу готовість до переговорів.

ЗДА відкличуть з Західньої Німеччини дві бриґади

Бонн. — З'єднані Держави рішені зредукувати свої збройні сили у Західній Німеччині на дві бриґади, себто дві третіх одної з 6-ох дивізій, що їх вони там мають. Кожна американська дивізія Сьомої армії, стаціонованої в Европі, складається з трьох бриґад, кожна по кругло 6.000 вояків, ото ж Америка зредукує свої тамошні війська на 12.000 вояків. Президент Джансон повідомив про це західньо-німецького канцлера Курта Георґа Кізінґера, який у своїй відповіді не зголосив поважних застережень проти такого рішення. Водночас Британія плянує відкликати одну з своїх 9-ох бриґад, що стаціоновані в Надрайщині. Американські керівні чинники не говорять, що це „відкликання" військ, а їх „пересунення", чи пак дислокація. Залишення одної бриґади з дивізії, яка має підлягти тій редукції, має вказувати на те, що у випадку будь-якого політичного загострення ситуації в Европі Америка готова негайно повернути ті дві бриґади до Західньої Німеччини. Сучасні засоби льокомоції вможливлюють перекинути великими транспортними літаками з Америки до Европи буквально впродовж кількох годин багато тисяч вояків з цілим озброєнням. Західні державні мужі сподіваються, що те зменшення збройних сил НАТО вплине на СССР, щоб він також відкликав із Східньої Німеччини частину своїх тамошніх змоторизованих військ.

У Західньому Берліні арештовано 11 змовників проти життя Гомфрі

Берлін. — У Західньому Берліні поліція арештувала 11 лівих екстремістів, які плянували атентант проти віце-президента Гюберта Гомфрі, який 6-го квітня ц. р. мав прибути туди з Бонну. Поліція виявила змову після того, як по місті почали кружляти поголоски, що китайські комуністи із Східньої Німеччини доставили своїм прихильникам у Західньому Берліні бомби із слізним газом, щоб кинути їх під час моторкади, що їхатиме з летовища вулицями Західнього Берліна. В офіційному комунікаті признано, що був плянований атентант проти віце-президента Губерда Гомфрі і що в арештованих змовників знайдено „бомби, пластичні мішки наповнені хемікаліями та інші небезпечні предмети, включно з каменями". Незалежно від тієї комуністичної змови — ліві студенти з західньо-берлінського університету одверто приготовлялись до демонстрації проти Гомфрі, а соціялістична студентська організація розкинула летючки, щоб студенти зібрались перед Шарльотенбурґ - палацом, „щоб уладити гідну овацію", розуміючи під цим демонстрацію. Це становище соціялістичних студентів поставило в незручну ситуацію соціялістичного посадника Західнього Берліну і соціял-демократичну більшість в міській раді.

Гюберт Гомфрі перевів в середу 5 квітня довгі розмови з західньо-німецьким канцлером Куртом Георґом Кізінґером та іншими членами уряду Німецької Федеративної Республіки у Бонні. За твердженням преси — Гомфрі і Кізінґер один на одного зробили дуже добре враження і їхня розмова була одверта і щира, стосуючись цілого ряду справ, які в останньому часі прохолодили американсько-німецькі взаємини.

Українець-адвокат допомагає молодій державі

Острів Ґренада, Західні Індії. — Невеликий острів Ґренада в групі островів Західніх Індій одержав у березні цього року державну незалежність. Як повідомив тижневик „Поступ" з 2-го квітня, до Адвокатської Палати молодої держави Ґренада запрошено, між іншими, як фахівця з ділянки міжнародного порівняльного права, українця - канадійця з третьої вже ґенерації, молодого адвоката з Торонта Івана Б. Григоровича. Університетські студії закінчив І. Григорович у Гемилтоні, а правничі — в Торонті і в Ню Йорку. Він є сином першого голови УНО в Канаді Олекси Григоровича. Молодий адвокат був редактором книжки „Канадійський українець у парляменті", є правним дорадником Фундації Українсько - канадійських Дослідів та членом Управи УНО. Іван Григорович часто перебуває на острові Ґренада, як представник Банку Промислового Розвитку в Оттаві, а тепер ще і як член Адвокатської Палати молодої держави.

● **В Ізраїлі нараджуються в** парляменті (кнессеті) над урядовим законопроєктом, який погрожує поважними карами тим державним урядовцям, які, перейшовши на пенсію чи взагалі зрікшися своїх урядових становищ, виявляють тайни, що їх пізнали в часі свого урядування. Зокрема це стосується тих колишніх урядовців, які використовують свої набуті на службі відомості для поборювання своїх колишніх урядових зверхників.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

Д-р. ЮРІЙ ДАРЕВИЧ НА МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ФІЗИКІВ

Маямі, Флорида. — Тут в кінці березня відбулась Міжнародна Конференція фізиків, на якій розглядалось питання взаємодії нюклеонів і в якій взяли участь понад 130 фахівців з усього світу, в тому і з СССР. На конференції виступив з оригінальною доповіддю єдиний український науковець-фахівець із Канади д-р Юрій Даревич з Вінніпеґу, про взаємодії між невтроном і протоном. Д-р Ю. Даревич провадить тепер свої наукові досліди в ділянці фізики в Флорідському університеті. Як повідомив „Новий Шлях" із Канади, ще в кінці минулого року він виступав з доповіддю на з'їзді Американського Об'єднання Фізиків. Д-р Ю Даревич прибув по війні з родиною о. Даревича до Канади, закінчив Манітобський університет, а в 1966 р. захистив докторську дисертацію в Албертському університеті, в ділянці нюклеарної фізики. Одружений з Дарією Зельською, маляркою, випускницею Манітобського ун-ту.

ІНДИВІДУАЛЬНА ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ВАСИЛЯ ПАНЧАКА

Ню Йорк. — Виставка олійних образів одного з найстаріших українських мистців у ЗДА, давнього еміґранта п. Василя Панчака що розпочалась тиждень тому у залі Товариства „Самопоміч" на 2-й Евню, триватиме до 15-го квітня. Василь Панчак виставляв свої праці в багатьох американських ґалеріях та університетах і кілька років тому мав індивідуальну виставку в Парижі; він є членом Об'єднання Мистців Українців Америки. Мистець дав дуже помірковані ціни на свої новіші твори, щоб призбирати фонди на літній виїзд для виконання серії картин з американської природи. Декілька виставлених картин присвячені українській тематиці.

ВЕЧІР У ВІДДІЛІ СУА В НЮ ЙОРКУ

Бронкс, Н. Й. — Заходами 82-го Відділу Союзу Українок Америки в неділю 16-го квітня, о год. 5-ій по полудні, в залі церкви св. Покрови в Бронксі (1745 Вашинґтон Евню) відбудеться вечір з участю п-ні Слави Геруляк - Туркевич, яка продемонструє показ виробу мистецької кераміки з поясненнями та п. Вадима Лесича, який матиме гутірку з ділянки пластичного мистецтва. Вечір призначений для членок Відділу й гостей.

БАЛЕТ „ПОПЕЛЮШКА" — ВЖЕ В ЦЮ НЕДІЛЮ

Ню Йорк. — У зв'язку з тим, що на попередній, першій виставі нового балету д-ра Ігоря Соневицького „Попелюшка" не змогли побувати — через нестачу місць — багато бажаючих, цей балет у виконанні учнів-студійців Балетної Школи Роми Прийми буде знову показаний в тій же залі Фешен Інституту Технології 227 Захід, 27 вулиця, у неділю 9 квітня, о 3. г. 30 хв. по полудні. В балеті - казці беруть участь понад 60 дітей, в головній ролі Попелюшки — Квітка Цісик; музика д-ра І. Соневицького, режисер - постановник Рома Прийма, декорації Т. Гірняка та О. Богачевської

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР ПАТРИЦІЇ КИЛИНИ

Ню Йорк. — Об'єднання Українських Письменників „Слово" влаштовує в суботу 15-го квітня ц.р. літературний вечір української поетки американського роду, із т.зв. Нюйоркської Групи, Патриції Килини. Про поезію Патриції Килини говоритиме Богдан Рубчак, цикл поезій із найновішої збірки „Рожеві міста" читатимуть авторка й Артистка Нового театру Лариса Лисняк. Відбудеться вечір в залі Українського Інституту Америки, 2 Іст 79 вулиця в Ню Йорку, о год. 7-ій лиця в Ню Йорку, о годині 7-ій веч.

Вшанують композитора Андрія Гнатишина в його 60-ліття

Відень. — У суботу 15-го квітня у великій залі Віденської консерваторії відбудеться концерт з творів та обробок композитора Андрія Гнатишина, з нагоди його 60-ліття, а 22-го квітня — комерс у „Домі Нансена". В концерті виступлять солісти і хор. Для вшанування композитора створено Комітет, до якого ввійшли Братство св. Варвари, Союз Українців Австрії, Культурне товариство „Буковина" та Український Жіночий Союз. На Великдень 30-го квітня Віденське радіо передасть українську Воскресну Утреню, в скороченні, з німецькими поясненнями, наспівану хором при церкві св. Варвари, що ним дириґує композитор А. Гнатишин. Недавно українську Службу Божу співано у Ліхтенверті та в Матерсбурґу. Останнім часом Андрій Гнатишин написав для дитячого хору Службу Божу на київських напівах.

Андрій Гнатишин

Появилася повість О. Звичайної та М. Млакового про часи єжовщини в Україні

Лондон. — У Видавництві „Українська Видавнича Спілка" в цій столиці Великої Британії вийшла велика повість відомих еміґраційних письменників Олени Звичайної та Михайла Млакового п. к. „Ворог народу". Видано повість у двох понад 450-сторінкових томах, перший під назвою „Проти течії", другий п. н. „Плянета рабів". В повісті йде мова про страхітливі своїм терором часи т. зв. єжовщини в Україні — 1936-1938 роки, що записалися в історії України жорстоким народовбивством, винищенням мільйонів соток тисяч селян, робітників й інтеліґенції. Присвячена повість „пам'яті мільйонів білих рабів, що загинули у таборах невільничої праці СССР". Передмову до книжки п. н. „Подолавши в собі бажання смерти" написав проф. Володимир Шаян із Лондону. Обкладинки до обох томів роботи мистця Михайла Дмитренка. Перу Олени Звичайної, письменниці яка живе у ЗДА, належать повісті „Золотий потічок", „Селянська санаторія", виданий у двох томах в 1958 році роман „Страх" і збірки оповідань „Миргородський ярмарок" та „Оглянувшись назад". Михайло Млаковий — інженер і публіцист.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

НАТО колись і тепер

4-го квітня 1949 року постала Організація Північно-Атлантійського договору, НАТО, спершу з участю ЗДА, Канади й 10-ох европейських держав, остаточно із 15-ох країн Атлантійського обширу. Це була реакція на зламання Москвою договорів у Ялті й Потсдамі та на безпосередню загрозу совєтської аґресії проти Західньої Европи. В 1951 році Франція наполягла на перенесенні політичної головної квартири НАТО з Лондону до Парижу. Але 21 лютого 1966 року президент Шарль де Голль зажадав, щоб до 1 квітня 1967 року всі війська, бази і влаштування НАТО забрано геть з французької території.

Однак, становище де Голля в реакції ще тісніше зіспоїло решту 14-ох членів НАТО. Спільними зусиллями його ультимат виконано: до Бельгії, Голляндії, Західньої Німеччини, Італії та Еспанії перенесено головні військові й політичні квартири, евакуйовано коло 70.000 американських військовиків і цивілістів, перевезено коло 770.000 тонн військових споруд, 50.000 тонн змаґазинованої на французькій території амуніції, а про долю десятків летовищ, корабельних доків, прерізних споруд і складів ідуть ще переговори. Ці „переносини" коштували самій Америці від 150-250 мільйонів дол., не рахуючи коштів будови десятків нових будинків і летовищ, у названих країнах НАТО.

Ще важливіший від суто військового, дуже складного аспекту аспект політичний: чи дійсно де Голль має рацію, що „західній світ не стоїть уже під тією загрозою, під якою стояв тоді, коли американський протекторат був встановлений над Европою під покришкою НАТО". Власне існування НАТО, внутрішні відносини в СССР і конфлікт Москви і Пейпінґу притупили вістря загрози совєтської аґресії. Але правду має генеральний секретар НАТО, Манліо Брозіо, що „не тільки політична небезпека існує далі в Европі, але насправді Совєтський Союз стає щораз сильніший і свідомо поборює єдність і силу Західньої Европи".

Франція вдарила по НАТО, намірившись проти Америки. Вона, мабуть, обраховує, що все одно та сама Америка, яка вже двічі врятувала її у двох світових війнах — поспішить їй з допомогою у новій смертельній загрозі. Мудрість американських і західньоевропейських державних мужів виявилась у тому, що вони зберегли НАТО, як реальний військово - політичний союз і як ідею спільности всіх народів атлантійського обширу.

Вартість маніфестацій

У вільному Західньому світі маніфестація є звичайним, мало не щоденним явищем. Вона є виявом збірної волі групи чи й мас населення, осторогою або підтримкою, запереченням чи схваленням якогось кроку уряду або й якогось підприємця. Маніфестації бувають святкові і протестаційні, але вони завжди вдалі тоді, коли є масовими, добре зорганізованими, спокійними і здисциплінованими.

Запал української політичної еміґрації, такий великий спочатку, після переселення до ЗДА з таборів повоєнної Европи, тепер, у наш час, значно прохолов: на деякі маніфестації чи демонстрації приходить уже небагато людей.

Тим часом мало що сильніше і глибше впливає на формування громадської думки, в даному випадку — американської, як добре продумана і проведена, масова маніфестація, похід, демонстрація з транспарентами у двох мовах.

Зразком того, що дає така маніфестація, можуть послужити влаштовані українцями в Лондоні і в інших містах Британії більші й менші, але всюди добре зорганізовані антикомуністичні - антимосковські маніфестації з нагоди приїзду Косиґіна. Крім маршів та пікетувань на вулицях, українці добились там навіть до телевізії, до радіо, до деяких британських газет. У висліді — понад 60 щоденників і тижневиків, у тому числі і „Дейлі Мейл", вмістили звіти про ці українські маніфестації, про Україну, про домагання українського народу права на власну державу, про його домагання права молитись у рідних церквах. Над Британією пройшла справжня злива позитивної, доброзичливої до українців та інших поневолених націй, інформації. Така злива, що „уряд" УССР офіційно висилав протести до британської преси, мовляв, УССР — це „держава", українська мова там — державна мова, церкви всюди відкриті і т. п.

Приклад з Англії показує, що маніфестувати варто і треба, але при тому треба діяти пляново, обдумано і масово. Тоді й наші брати і сестри в Україні відчують нашу зорганізовану силу, спрямовану на їхнє визволення, і навіть неприхильна подекуди до нас закордонна преса — відгукнеться прихильно. Черговою уже доброю нагодою для наших маніфестацій буде запляновапий на листопад цього року Світовий Конґрес Вільних Українців в Ню Йорку.

В. Кедровський

ДЕ ПОДІЛИСЯ УКРАЇНСЬКІ ПРАПОРИ І КЛЕЙНОДИ

Таке питання поставлено в „Свободі" з п'ятниці 24 березня з приводу статті в „Літературній Україні", в якій згадується наказ Леніна про повернення в Україну військових трофеїв, узятих росіянами в українців. Дійсно, в середині грудня 1917 року Рада Народних Комісарів РСФСР постановила повернути ті трофеї.

Ця замітка дає мені нагоду дещо пригадати.

Український Генеральний Комітет першого складу, сконструювавшись і наладнавши свою роботу, вислав до Тимчасового Уряду в Петроґраді делеґацію в складі чотирьох членів на чолі з полковником П. Пількевичем. Делеґація мала передати меморандум з домаганням визнати Генеральний Комітет леґальною революційною українською військовою організацією. Разом з тим вона мала домагатися усунути перешкоди, що їх російське командування і взагалі російська влада ставили українізації армії. У 8-му пункті домагання говорилось:

„Зробити розпорядження про видачу всіх старих запорізьких прапорів та клейнод (булави, бунчуки й т. д.), а також прапорів городських українських полків осібній українській делеґації, яка в короткому часі буде вислана від Генерального Комітету з Києва для прийняття і відвезення їх у Київський історичний музей. Ці прапори й клейноди хороняться в Ермітажі, а деякі в церквах і соборах Петербурґу, Москви, а також і інших міст Росії".

Домагання було передане російському урядові 20 травня 1917 року. Не діставши ніякої відповіді, делеґація повернулася до Києва.

Генеральний Комітет доручив своєму представникові при кабінеті військового міністра Михайлові Полозову вжити заходів, щоб добитися задовільної відповіді на його домагання взагалі, а щодо українських прапорів і клейнод зокрема.

Тимчасовий Уряд вдавався до різних викрутасів та обіцянок, але таки не задовольнив ні одного домагання Генерального Комітету. Повернення прапорів та клейнод Комітет кілька разів настирливо домагався, а російська революційна влада все обіцяла „розглянути цю справу".

Коли прийшли до влади большевики, то вони, щоб заспокоїти національний сентимент „дурного хахла", видали цілу низку наказів, повідомлень і т. п. А замість прапорів та клейнод вислали в Україну „троянських коней" у вигляді трьох українських полків, що їх зформував Український Військовий Штаб у Петроґраді. Однак, затримавши на якийсь час відрядження цих полків, провели серед вояків розкладницьку аґітацію і в склад їх ввели своїх випробуваних „партійних товаришів".

Один із цих полків, що складався з українців ґвардійських полків Павлівського, Ізмайлівського, Семенівського та Волинського, і прибрав собі ім'я Т. Шевченка, 25 листопада 1917 року прибув до Києва й тут розташувався, не виконавши наказу Центральної Ради та Генерального Комітету направитися до Одеси. Як і інші українізовані полки в той час він не мав у своєму складі старшин вищих ранґ, бо вони бойкотували українізовані частини. Під час повстання большевиків проти Центральної Ради цей полк захопив і передав Арсенал у большевицькі руки.

* *

Таким чином згадані вище прапори і клейноди залишилися в Росії і знаходяться тепер в різних московських музеях. Як писав Ленін у декреті про повернення їх в Україну, звертаючись до українців, вони далі „свідчать про ваше гноблення великоруським гнобителем".

Тепер московські большевики доповнили свої музеї багатьма іншими експонатами, пограбованими з музеїв, церков, установ та приватних збірок України. Отже, не треба журитися, що свідки нашої минулої слави пропали: вони переховуються в руках гнобителів українського народу, як докази „бойових успіхів" грабіжницьких російських армій.

У московських музеях накопичено багато й інших історичних цінностей України, як, наприклад, речі, здобуті археологічними розкопами, чи твори українських мистців. Колись доведеться урядові самостійної України пред'явити Росії куди більший рахунок, ніж за прапори й клейноди, якими росіяни тепер пишаються, як цінностями „нашої родини".

Совєти хочуть продати Америці важкі турбіни й ґенератори

Вашинґтон. — Совєтський уряд запропонував Америці доставу водно - електричних турбін і ґенераторів, потрібних для поширення велетенської Ґренд - Кулі - греблі у стейті Вашинґтон. Це перший випадок, що Совєти стараються дістати від Америки замовлення на будь - який товар із совєтського важкого промислу. Совєти випродукували найбільші існуючі у світі водно - електричні турбіни, що їх заінстальовано у греблі в Красноярську над рікою Єнісей, з видайністю 600.000 кіловатів. Контракт, що його хочуть дістати Совєти, охоплював би яких 100 мільйонів дол. Конґрес погодився на поширення Ґренд - Кулі водної електрівні до видайности на 3,600.000 кіловатів. Вся та будова коштувала б 250,000.-000 дол. Однак, щоб отримати таке замовлення від Америки, совєтська оферта мусить бути найменше на 6% нижча від будь - котрої американської оферти. Турбіни до водних електрівень і ґенератори постачають також Британія і Швайцарія. Цією справою займаються Секретаріят внутрішніх справ і Державний Департамент, бо таке замовлення має також закордонно - політичний аспект.

Володимир Мацьків

МИ І НАША ПЕДАГОГІЧНА ЛІТЕРАТУРА

Справа виховання молодого покоління — це незвичайно важлива справа кожного народу. Не зважаючи на те, що тією справою займаються окремі міністерства з потрібною кількістю урядовців і цілою армією вчителів та виховників, які мають до диспозиції всі потрібні фонди та приміщення, педагоги провадять різні досліди та шукають розв'язок щораз нових виховних проблем. В усіх державах, чи вони більші чи менші, багатші чи бідніші, появляються щораз нові книжки з виховної ділянки. Одні з тих книжок призначені для батьків, інші для вчителів.

Недавно зайшов я був до міської бібліотеки з думкою познайомитися із новими виданнями з педагогіки. Увійшовши до величезної залі, що мала напис „Освіта і релігія", я впрост розгубився: половина її була виповнена книжками від підлоги по саму стелю. Тож, щоб дістатись до горішніх полиць, треба користати з відповідно влаштованої ґалерії.

Побачивши величезну кількість книжок, важко було зорієнтуватися, що брати до рук, де шукати найновіших.

Недавно одержав я з Польщі від свого знайомого двотомову „Педагогіку", по 600 сторінок кожний том. Переглядаючи її, знайшов дуже широку бібліографію, що займала понад 10 сторінок в кожному томі. Крім кількох знаних мені творів, знайшов список соток нових праць, виданих уже після другої світової війни не тільки в Польщі, але й в інших краях.

Мене дуже цікавило, чи серед тих книжок, що їх подано в цій польській „Педагогіці", не замішалось десь хоч кілька українських з нашої батьківщини. На жаль, таких я не знайшов. Було там кілька українських прізвищ: проф. Балей, Ст. Волошин, Лідія Волошинова, Богдан Суходольський, але їх праці писані по-польськи.

Знаємо, що виховання нашої молоді — це справа, яка рішає про наше майбутнє. Це проблема, від розв'язання якої залежить наше „бути чи не бути". Або зуміємо знайти якісь конкретні засоби виховання і вдержимося на поверхні життя, або не зуміємо і пропадемо без сліду. Та так якось складається, що про такі справи у нас нема кому думати. А як хтось зверне увагу на цю справу, то не завжди знайде підтримку серед тих, що повинні про неї журитися. Може тому, що в нас є чимало людей до „великої політики", але бракує до творчої праці.

Я не знаю, чи тут, по цей бік океану, появилась хоч одна книжка про виховання перед 1950 роком, бо мені не довелося знайти нічого з тої ділянки. У 1952 р. вийшла праця о. д-ра І. Нагаєвського „Батьки і діти", в якій автор висуває лише деякі виховні проблеми, головно такі, що в більшій чи меншій мірі в'яжуться з релігійним життям. Недавно появилась у Вінніпеґу невелика книжка А. Горохович під такою самою назвою, в якій автор говорить про конечність зберігати рідну мову, придержуватися своїх звичаїв, посилати дітей своїх до „Рідних Шкіл", не соромитись свого походження, але також не обговорює всіх ділянок виховання.

У 1952 р. видано в Лондоні у двох томиках працю проф. Григора Ващенка „Виховання волі і характеру", яка висуває чимало цікавих думок, але обговорює тільки одну ділянку виховання. В 1957 р. вийшла в Лондоні ще одна книжечка на 16 сторінок, де поміщено реферат проф. д-ра А. Лукіяненка п. н. „Психологія дитячого віку", виголошений на курсі виховниць. В цьому рефераті порушено тільки деякі справи з ділянки дитячої психології, як інстинкт наслідування, інстинкт гри та інстинкт цікавости. Коли додати до цього декілька статтей, вміщених у журналі „Життя та Школа", в бюлетені Шкільної Ради „Рідна Школа" та деяких наших газетах і календарях — то це було б все.

Ані згадані вище книжки, ані всі статті, вміщені в пресі, не порушують усіх справ, зв'язаних з вихованням. До того ж вони не всім нашим людям доступні, і тому ані наші батьки, ані наші студенти, що хочуть присвятитись виховній праці для нашої спільноти, не мають потрібної літератури в рідній мові.

Досвід показує, що наші люди хочуть познайомитися з виховною літературою і радо читають такого роду книжки, щоб забезпечити своїм дітям якнайкраще виховання. Коли Учительська Громада в Філядельфії подбала про те, щоб зробити відбитку моєї друкованої в „Америці" скромної статті п. н. „Наші діти і їх виховання", я одержав кільканадцять листів від батьків, учителів та священиків, у яких вони висказують признання та подяку, називаючи її вартісною та потрібною, хоч я заторкнув у ній лише найголовніші виховні справи. З цього видно, що виховна література у нас дуже потрібна і її зустріли б наші люди з прихильністю та зацікавленням.

Кожного місяця появляється у нас декілька книжок з різних ділянок мистецької чи наукової літератури. Чим пояснити, що не виходить у нас нічого на виховні теми? Чи немає в нас людей до цього, чи бракує видавців? А може одні і другі вважають, що виховні справи поставлені у нас на належному місці, і про них немає причин журитися?

На мою скромну думку, до цієї справи повинні приглянутися всі наші чинники, що стоять у проводі нашого збірного життя. Вона далеко не весела. Мусимо робити все, щоб вдержатися на поверхні життя.

● **Головним командантом американської Армії в Европі** став55-річний генерал Джеймс Полк, на місце генерала Ендрю О'Мірі, який, маючи 60 років і 37 років активної служби, переходить у стан спочинку.

Леся Лисак

ПЕРЕРВАНА НИТКА

Вона ходила аж на третє село, щоб дістати адресу вчительки та її дочки, що виїхали за море. Вона колись у них служила. Колись — це значить дуже давно, як учителька була ще зовсім молодою на своїй першій посаді, а її доросла тепер дочка була ще малим дитинчам.

Діставши адресу, вона написала листа — мозольно-поставленими на папір літерами, які трудно було відчитати. Вона закінчила за Австрії всього три кляси народної школи, тож писати добре не вміла.

Написала, що живе у „хатині", у брата. Хатина у галицькому селі — це менша, гірша половина хати. Знадвору її пізнати по малому, присліпкуватому віконцю, внутрі вона схожа на комірчину. В хатині живуть звичайно ті, яких господарі хати вважають зайвими, але не мають що з ними робити.

Написала, що брат до неї не говорить, а братова часто свариться з нею. Що вона зовсім сама, і що їй дуже сумно. Просила прислати „всипу" на перину, бо дуже мерзне, і щось з одежі. А головне — прислати знімки. Вчительки і її дочки. Бо вона цю дочку „вибавила" і все згадує, як носила її маленькою на руках. Їй здається, що це так, ніби її дочка.

Вона „служила у панів" ціле життя. Малою дівчиною осиротіла. Нужденне хазяйство забрав старший брат — їй там не було чого робити. Власне, робота може б і знайшлася, але хліба було замало. Був якийсь там клаптик поля і клаптик городу. Тому вона пішла на службу.

Хтось „нараяв" її молодій учительці, у якої була маленька дитина, і вчителька її прийняла. Вона спала в кухні, оббирала картоплю на обід, мила посуд. Решту часу носила дитинча по сусідах. Це називалося „ходити на хати". Всі сільські служниці любили „ходити на хати", бо сидіти в кухні було нудно. На хатах сходилися хлопці й дівчата, жартували і співали. Вона співала разом з ними, а дитинча садовила на скриню, яка у сільській хаті заступала стіл. Тоді звичайно господиня ставила перед дитинчам миску вареної квасної капусти, давала дерев'яну ложку і припрошувала: „Їдж, їдж, то добре". Дерев'яна ложка була шорстка і не вміщувалася у дитячий ротик, квас, що стікав з ложки, залишав на щічках рожеві плями. Щойно пізніше мати - вчителька догадалась, чому дитинча, повернувшись додому, не хоче нічого їсти.

У селі звали її „панина Ганя". Це тому, що вчительку звали „панею", а Гань у селі було багато. Прізвищами у селі ніхто не цікавився.

Коли дитинча було ще зовсім мале, воно не раз тягало свою няню за космики волосся, що висувалися з її тонких кіс, але няня не сердилася. Можливо, їй, як і кожній сільській дівчині, здавалося, що дитина — доповнення жіночого життя, і що від дитини треба не одне витерпіти. Вона любила це тендітне, ясноволосе дитинча і носила його на руках так гордо, ніби це було її власне.

Так, як усі сільські дівчата, вона хотіла знайти собі хлопця і одружитися. Але це не було легко: вона не мала ані поля, ані навіть корови, яку кожна дівчина, що одружується, повинна мати. Потім знайшовся якийсь сільський швець, що так само не мав поля, але мав свою хату, і Ганя „подякувала за службу". Пішла у своє село, до брата, що мав справити їй весілля.

Весілля не відбулося. Жених, мабуть, вирішив, що такої, яка навіть корови не має, не варто брати. Вона вже не вернулася до вчительки, бо було їй соромно. Поїхала „на службу" до Львова.

Дитинча виросло і пішло до школи. Йому вже казали в селі „ви" і називали „панунцею". Гані оповідали, що „панунця дуже файна", але вона вже її ніколи не бачила. Зате виразно пам'ятала мале дитинча, яке носила „на хати".

Коли вибухла війна, вона вернулась до свого села, до брата. Була вже немічна і передчасно постаріла. Брат нерадо дозволив їй мешкати у хатині. Ще трохи попрацювала в колгоспі, а потім дали їй старечу пенсію — дванадцять рублів на місяць. Десь придбала трохи картоплі і курку. Писала до вчительки, що навіть курка не несеться. Що біда і що — як уже сказано — дуже, дуже сумно.

Потім дякувала за речі, які їй прислали. За той чорний матеріял, з якого пошиє собі одежу на смерть. А найбільше дякувала за знімки. Вона поклала їх за скло, у рямці і ранком та вечером дивиться на них. Дивиться і плаче. Бо тільки того й має, що ці знімки.

А потім прийшов лист від сусідів. Писали, що одного суботнього ранку Ганя померла. Ще з вечора відгортала сніг від своєї ямки з бараболею, але вже себе погано почувала. Ще зажила якісь ліки, що їх приписав був лікар, але не помогло. Братова вдягнула її у стару одежину, а той чорний матеріял, що „панунця" прислала, взяла собі. Але біля голови поклали вінок з аспараґусу, бо була ж Ганя дівчиною. І поховали у неділю, правда, таки покликали священика...

Знімки, що висіли у хатині, поміж святими образами, викинули. Вони вже нікому непотрібні.

Няні, яка „вибавила" дочку вчительки — нема. Урвалася ще одна нитка...

о. Іван Гундяк

З ПОДОРОЖНІХ СПОГАДІВ

(2)

Пригадую, як при моїй контроверсійній удачі (якої не відрікаюсь ані соромлюсь, мовляв, „яким Ти, Боже, мене сотворив, таким я й є") попав у клопіт з тодішнім єпископом, св. п. Владикою Богданом Шпилькою. Дійшло до того, що він приготовив на мене карального едикта і вже дав його до друку. Але друкар був моїм приятелем, отже попередив мене і навіть дав відбитку того едикта. Тоді я мерщій вдався до Архиєпископа Атенагораса „визволяйте, прошу", подаючи при цьому переклад цирографу і з'ясовуючи цю контроверсію. „Не турбуйся, — сказав Архиєпископ, — Владика Богдан мій вікарний єпископ, він не може накладати кару без мого відома". І таки зараз зателефонував до Владики Богдана: „Прошу припинити цей намір, на який немає мого дозволу".

Не раз кликав мене Архиєпископ, щоб вияснив я йому різні справи. Було таке, що в 1937-му році наші брати-закарпатці вибрали кандидатом у єпископи о. Ореста Чорняка і предложили цю кандидатуру Архиєпископові для переслання до Патріяршого Синоду на затвердження. Владика Богдан зложив протеста: „Я є єпископом для всіх православних українців, а закарпатці це теж українці, отже вони мусять найперше вдатися до мене, а коли я дам згоду, то їх єпископ буде моїм вікарієм".

Кличе мене Архиєпископ і розпитує. „Що закарпатські наші брати є українці, це правда, — пояснюю. — Однак, вони себе не вважають за українців. А тут є нагода присднати до Вселенської Церкви поважну громаду вірних". Замислився Архиєпископ: „Що мені діяти?" Така в нього вдача, що лагідно і з терпеливістю підходить до кожної проблеми. Я ж відповів: „То може краще направити о. Чорняка до Патріярхії, нехай там його висвячують". — „О, це знаменита суґестія, так ми і зробимо", — сказав Архиєпископ.

Пригадую, як теперішній Патріярх уперше був у нашій церкві св. Димитрія в Картереті на похороні св. п. Єпископа д-ра Йосипа Жука. А пізніше, коли відвідував грецьку парафію в сусідньому Перт Амбої, покликав мене до телефону його секретар з проханням, чи не відвіз би я Архиєпископа до Ню Йорку. „Попросіть, — сказав я, — Архиєпископа до телефону". Коли він дізнався, я повідав, що готовий послужити, однак, сказав, що по полудні тієї неділі буде попис дітвори, яка закінчує навчальний семестр у нашій українській школі, отже в мене утруднення. „Ніяких утруднень, отче Іване, я запрошую себе бути присутнім на цьому пописі, приїжджай". Сповіщаю про це мою покійну дружину, а вона хвилюється: „Ой, Господи, та ж це я веду школу і мушу провести програму, та й як же ми приймемо такого гостя, адже треба його погостити". Зараз же я зателефонував до секретаря і запитав, чим угостити Архиєрея. А він на це: „Не заходьтеся, наш Архиєпископ не м'ясоїд, вистане, якщо вже хочете, подати сир, городину, овочі, хліб і каву". У нашому холодильнику ці продукти були, і моя дружина заспокоїлась. — „Якось я вже дам раду цій гостині".

Архиєпископ зайшов до школи, уважно вислухав читання, декламації, спів дітвори і її відповіді на катехитичні питання — усміхнений, привітний. Похвалив школяриків, благословив їх і вчительку. Потім промовив до батьків, щоб берегли українські традиції і защепили їх у серця дітвори. Говорив по-англійськи, але так популярно, що всі розуміли і були очаровані його мовою.

В хаті зупинився на яких дві години. Просив вибачення у дружини, що несподівано спричинив їй клопіт, спожив скромно подану їжу, і після розмови я відвіз його до Ню Йорку.

Оце все пригадувалось під час безсоння. Думка снувалась: „Дай і нам, Боже, таких Архиєреїв!" Аж над ранком я трохи заснув у турецькій стороні. Прокинувсь на час, щоб в означеній годині ставитись у Патріярхії.

Клопіт з поліцією

Треба, думаю, їхати в рясі. Так і виходжу з готелю і чекаю на таксівку. До мене підходить турецький поліцай і шварготить щось, вказуючи рукою на мою рясу. Стою, як укопаний, не знаючи, в чім справа. Але навинувся другий поліцай і, почувши, що я американець, повчив мене англійською ламаною мовою, що в Туреччині священикам не вільно публічно ходити в рясах. Махнув рукою, іди, але більше того не роби. Пізніше я вже залишав рясу в Патріярхії; що ж, закон такий бісурманський, нічого не порадиш.

Їду до Фанару, дільниці, в якій знаходиться Патріярхія. Проїжджаю доволі пристійну частину міста, а далі помічаю, що чим далі, тим дільниця поганіша. Крамниці й доми старі, неохайні, занедбані. А люди — сама біднота. Їхня одіж стара, нечиста, а вигляд їх теж свідчить про недостатки. Робітники носять якісь дошки, заліззя, гнуться під тягарем, не те, що в нас, в Америці, де такі речі возять на вантажних автах.

Нарешті, скрут у вузьку вулицю, і шофер зупинив авто перед брамою старої, але імпозантної будівлі. Тут Патріярхія. Розплатився за таксівку — п'ятнадцять лір, а пізніше я дізнався, що повинен був заплатити не більше як вісім. Урядовий курс доляра був тоді дев'ять турецьких лір. Потім до мене вже в готелі підходили якісь типи і тихесенько пропонували за доляра п'ятнадцять лір. Відмахнувся, щоб не напитати клопоту.

(Далі буде)

ЩОБ ВИВЕСТИ З ЛЕТАРГІЇ...

З нагоди першої річниці від часу останнього, 23-го з'їзду компартії СССР, совєтська преса пише про „нові досягнення", про заохоту „економічного характеру" і про те, що прибуток селянства нібито дещо зріс. При тому, подаючи загально - туманні відомості про нові досягнення, „Молодь України" з 29-го березня признається (хоча за останні роки лише хвалилась досягненнями):... „Відомо, наприклад, що, не зважаючи на величезні успіхи соціялістичної економіки, за останні роки у нас трохи сповільнились темпи зростання суспільного виробництва і продуктивности праці. Значно відставало сільське господарство, що негативно позначалось на легкій і харчовій промисловості. Поряд з об'єктивними причинами (неврожайні 1963 і 1965 роки; загострення міжнародної обстановки, що вимагало асигнування додаткових коштів на оборону) сповільнення темпів було зумовлене також суб'єктивістським підходом до розв'язання ряду економічних проблем, прорахунками в плянуванні, недооцінкою економічних методів керівництва, господарського розрахунку, неповним використанням матеріяльних і моральних стимулів..."

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA 41, Pa.

У 25-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УПА

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Цього року минає 25 літ від знаменної події — створення Української Повстанської Армії. Створення УПА, — це новий етап історії української визвольної боротьби. В ньому яскраво виявлена сила духа українського народу супроти переважаючих фізичних і матеріяльних засобів окупантів. Це була боротьба за державну незалежність України в найтяжчих обставинах історії.

Тоді, 25 років тому, ішла завзята й найбільш кривава війна двох варварських колоніяльних імперіялізмів за панування над Україною: націонал - соціялістичної Німеччини й совєтсько - комуністичної Росії, замаскованої формою СССР.

Створення УПА і її нерівна боротьба проти обидвох імперіялізмів виконали своє історичне завдання — виявили перед цілим світом незломне прагнення української нації до відзискання своєї, від нікого незалежної суверенної і соборної народоправної держави.

В усіх народів смерть за волю Батьківщини вважається за найпочеснішу смерть. Імена поляглих героїв завжди у великій пошані, прославлені навіки. Так твориться культ Героїв, постають національні традиції. передається слава нащадкам про великих синів нації, що цілою душею служили тільки їй. Ці Герої зливаються з нацією і живуть у пам'яті народу в авреолі слави.

Відзначаючи цього року 25-річчя створення Української Повстанської Армії, задемонструймо перед цілим світом, що хоч Москва топче права і святощі українського народу, намагається злочином народовбивства руйнувати не тільки його духовість. але й фізичну субстанцію, то скувати гордої душі народу й загасити його любови до волі вона не може. Задемонструймо перед цілим світом, що у відповідь ворогові України й цілого людства, українська національна самостійницька громада у вільному світі всіми силами, морально й політично підтримує визвольну боротьбу України й інших поневолених московсько - совєтською деспотією народів.

Нашим завданням є переконати вільний світ про те. що доти не буде справедливого миру в світі, доки будь-який нарід на землі буде в неволі. Постійною загрозою нової світової війни є саме існування останньої і найгіршої колоніяльної імперії — СССР.

З нагоди відзначування 25-річчя УПА — кличемо Українську Громаду: Вся наша діяльність повинна проходити під знаком концентрації всіх сил, всієї енергії й єдности дії для визволення українського народу та віднови самостійної ні від кого незалежної соборної і народоправної української держави, без якої не може бути тривкого, справедливого миру в світі.

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО
КОНГРЕСОВОГО
КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
Ню Йорк, Н. Й.
Березень, 1967 р.

● **У Комуністичному Китаї** проголошено, що його уряд „перестеріг" Америку вже 429-ий раз, запротестувавши проти порушення китайської суверенної прибережної смуги американськими воєнними кораблями, або повітряного простору американськими літаками. Американці признають, що користуються літаками для своєї розвідки, особливо над китайськими атомово-досвідними полями. Китайці відгрожуються, що колись „відплатять" Америці за кожний такий „злочин".

ПАМ'ЯТІ СПИРИДЮНА ТИТЛИ

Сл. п. Спиридіон Титла

В похмурий сірий лютневий ранок засніженими вулицями Бруклину проходив похоронний караван. Зупинився ще раз перед домом — це господар прощався.

То відходив у потойбічну мандрівку Спиридіон Титла.

Колишній вояк УГА ставав до останнього звіту.

Так як у Стефаника.

Відходив старший син землю рідну від ворога боронити. А з ним пішов і молодший син. Спиридіон мав тоді 16 літ. Не хотіли спочатку приняти, то він записався старшим і в рядах Львівського куреня пішов у вир воєнної хуртовини.

Проміряв власними ногами стежки і дороги України. А потім тиф — видужання і поворот переможених додому. Батьки не пізнали свого сина. Додому повернувся юнак із історією Визвольних Змагань на своєму обличчю.

А далі праця серед суспільства. Організація читалень, хорів. Буденна праця, невигоди сірих днів не знеохотили його. Неславна пацифікація не спинила його заінтересовання. Пізніше червона окупація.

Покійний Спиридіон потрапив і в тих умовинах плекати дальше наше хорове мистецтво.

А пізніше еміграція.

Вщіплює в своїх трьох синів ті ідеали, для яких присвятив ціле своє трудолюбливе життя. Тут за океаном ми бачили його нераз оточеного внуками на Гантерських схилах. То садить він коло вікон чорнобривці. З городу до нього усміхалися золотисті соняшники, які разом з блакитним гантерським небом творили гейби прапор його любої Батьківщини.

І ходив Він по тих гірських схилах — біловолосий патріярх.

В долині шумів потік, а смереки і ялиці навколо нашіптували йому спомин-казку радісних днів. Здавалося нічого не могло порушити його спокою. Таким спокійним і відійшов Він перед престіл Всевишнього. У вівторок, 21-го лютого його не стало між живими. Його праведна душа напевно вже літає над рідними Підгайцями, відвідує знайомі місця і говорить:

„Бачите, я вернувся щоб зістати з Вами навіки!" —

Спи, Дорогий Сусіде, ця снігова заметіль, яка проважала Тебе в останню дорогу — Символ Твого бурхливо життя, це засумована природа віддавала Тобі ясу.

Дорогий Спиридіоне, хай земля під чужими зорями буде Тобі легкою, хай заступить Тобі рідну, яку Ти так міцно любив! —

Я. Вижницький

Справа охорони природи

Так зв. „уряд" УССР (одержуючи вказівки з Москви) не відпускає фондів на збереження природи України, на боротьбу проти водної і вітряної ерозії ґрунтів, очищування річок і ставів тощо. Голова Українського Товариства охорони природи М. Воїнственський відповів у журналі „Україна" ч. 9, на запитання, яка доля різних заповідників природи в УССР: „Мушу визнати, в основному незавидна. Кримський та Азово-Сиваський перетворено чомусь на мисливські господарства. Чорноморський ми хоч і зберегли, та йому доводиться витримувати „натиск" місцевих органів влади. Колгоспи добиваються права випасати там худобу, косити сіно. У дельті Дунаю знаходять собі притулок цілі пташині базари, а в річці водяться осетр, білуга, оселедці. На жаль, наші старання створити там заповідник поки що не увінчалися успіхом. Така ж справа й з Поліським заповідником. Два роки тому організувався заповідник у Карпатах, але на його охорону не виділено коштів".

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 ave.

З Літературно - мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю 7 квітня ц.р. відбудеться там доповідь артиста - маляра Якова Гніздовського на тему „Масова продукція і мистецтво". Після доповіді — запити й дескусія на тему впливу сучасного змеханізування продукції — на творця, публіку і критику. Початок о год. 8 веч.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

„Волл Стріт Джорнал" про українську родину в Юстоні

Під заголовком „Іміграційна іронія" помістив цей відомий нюйоркський щоденник з 5-го квітня великий двошпальтовий репортаж Роберта А. Бирнса про життя і працю двох відносно нових імігрантів у ЗДА — Михайла Газдишина, його дружину — Station Станіславу та їхніх двох дітей. Обоє вони прибули до ЗДА і поселилися в Юстоні в 1963 р. Обоє, розповідає „Волл Стріт Джорнал" — походять з України, із Львова. М. Газдишин був під час німецької окупації України на примусових роботах. Коли ж війна закінчилась, він. не бажаючи потрапити в лави совєтської армії, переселивсь до Польщі, „де працював 17 років і нічого не заробив". Там зустрівся з такою ж переселенкою - українкою Станіславою, одружився і. на своє щастя. зміг прибути до ЗДА. як імігрант. М. Газдишин миє вікна, його дружина — прибирає бюра. Але за короткий час вони придбали авто, живуть у власному цегляному будинку, сплачуючи морґедж, їхні діти зразково вчаться. Єдиною проблемою для М. Газдишина є те. що його брат Євген ніяк не може прибути до ЗДА з Польщі, бо за новим іміграційним законом його не визнали за досить кваліфікованого (коваль). Власник юстонського заведення миття вікон, Волтер Курица, який допоміг родині Газдишин прибути сюди з Польщі, старається переконати іміграційне бюро. що треба допустити сюди і брата з Польщі. Дружній їм адвокат Вільямсон стверджує на сторінках „Волл Стріт Джорнал", що такі люди, як 39-річний Михайло Газдишин, його дружина й діти — це вартісні люди для Америки, бо вони „швидко стають продуктивними, видайними громадянами, які покращують життя у цій країні вже тим, що самі в ній живуть". Репортаж ілюстрована малюнками - портретами наших нових імігрантів-львов'ян.

● **Над Західньою Німеччиною** появились вирії журавлів, які летять щороку ранньою весною з західньої Африки та середземноморських країн на північ, до скандинавських країв. Тих журавлів є яких 20.000, важать пересічно по 20 фунтів, а при розпростертих крилах займають 20 стіп ширини. Тому становлять велику загрозу для літаків. 8.000 птахів прилетіли в аванґарді. Спеціяльні сиґнали в Західній Німеччині перестерігли всі летунські лінії про ту загрозу.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 5-го квітня 1967 р. упокоївся в Бозі
НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДУСЬ

бл. п. НИКОЛА СИРОТЮК

на 68-му році життя.

ПАНАХИДА буде відправлена в **П'ЯТНИЦЮ, 7-го КВІТНЯ** 1967 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Van Emburgh, East Ridgewood Avenue & Maple Street, Ridgewood, N.J.

ПОХОРОН в **СУБОТУ, 8-го КВІТНЯ**, о год. 10-ій ранку на цвинтар George Washington Memorial Park, Paramus, N.J.

В глибокому смутку:
Дружина ТАНЯ
доньки: СУ ШУМЕЙКО
ГЛОРІЯ СМІТ
і 4 внуки.

ЦЕНТРАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ БУКОВИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ (ЦОБУ)

Ділимося сумною вісткою, що дня 3-го квітня 1967 р. відійшов від нас у Вічність, після короткої недуги серця, на 64-му році життя,
НАШ ДОРОГИЙ ЗЕМЛЯК

о. ВОЛОДИМИР СЛАБИЙ

парох української греко-католицької церкви в Shoal Lake, Канада.

ПОКІЙНИЙ був довголітнім священиком Греко-Католицької Церкви в Чернівцях, на Буковині та щировідданим українським патріотом, громадським діячем та совісним душпастирем. Залишив в глибокому смутку дружину, трьох синів, брата та цілу Буковинську Громаду.

ПОХОРОН Покійного відбудеться 8-го КВІТНЯ 1967 р. в Едмонтоні, Канада.

Нехай Йому гостинна канадійська земля буде пером!

УПРАВА ЦОБУ

Замість квітів на могилу
сл. п. Амалії Рубель
складаю на цілі Н.Т.Ш. $25.00.
МИКОЛА БОРИСЛАВСЬКИЙ

Замість квітів на могилу
бл. п. Дарії Зубрицької
зложили $110.00 на Український Католицький Університет у Римі:

Роман Левицький	Р. Г. Біляки
Люба Левицька	Р. Л. Домбчевські
Роман Пристай	Р. Т. Шутер
В. В. Мотики	Lincoln Rochester Trust — Night Employees

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Гелленік", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 9-го квітня 1967, о год. 3.30 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій вулиці і 31-ій евню в Коледж Пойнті, Н. Й. На цьому ж грищі о год. 1.45 мистецькі змагання „Великої Десятки": Грецько-Ам. СК — „Джуліяна".

„Чорноморська Січ", Нюарк — „Н. Й. Інтер", мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 9-го квітня 1967, о год. 2.30 по полудні на грищі Айронбавнд при Вільсон евню в Нюарку, Н. Дж.

„Тризуб", Філядельфія — Португальський С. К. Нюарк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 9-го квітня 1967, о год. 2.30 по полудні на грищі Едісон при 29-ій і Клірфілд вулицях у Філядельфії.

— о —

„ДАНДІ", ШОТЛЯНДІЯ — СУПЕРНИК ЗБІРНОЇ УКРАЇНЦІВ

У міжнародних футбольних змаганнях, що їх спонзорує Український Народний Союз, зустрінеться Збірна Українців ЗДА і Канади з сильною дружиною „Данді" з Шотляндії. Ця шотляндська одинатцятка відома зі своїх успіхів в змаганнях за першість і кубок Шотляндії, як теж із міжнародних виступів по одному і другому боці Атлантійського океану. „Данді" відвідала вже двічі ЗДА після другої світової війни: вона відбула по ЗДА турне в роках 1959 та 1962, так що приїзд цієї шотляндської футбольної дружини на п'ять зустрічей на терені ЗДА буде вже третім турне шотляндців у ЗДА.

До зустрічі з Збірною Українців ЗДА і Канади, яка відбудеться 10-го травня вечором о год. 8.30 на стадіоні ім. Джана Ф. Кеннеді в Гаррісоні, Н. Дж. стане дружина „Данді" у своєму найкращому складі із репрезентантами Шотляндії, які брали участь у міжнародних змаганнях своєї країни.

Такими репрезентаційними змагунами у складі „Данді" є оба оборонці: Олександер Гамілтон та Баббі Какс, як теж керівник нападу на центрі Кенні Камерон. Поруч них має на своєму складі дружина „Данді" таких змагунів: Джан Аррол — воротар, Стів Маррей — правий помічник, Джеймс Істон — середній помічник, Олександер Стюарт — лівий помічник, Алекс Брайс — правий криловий, Алекс Кіннінмантс — правий лучник, Джеймс МекЛін лівий лучник, та Біллі Кемпбел — лівий криловий.

Згідно з інформаціями, одержаними від керівника Збірної Українців ЗДА і Канади, п. Евгена Чижовича, організатори цієї репрезентаційної української дружини мають на листі кандидатів 32 чільних українських футболістів. Тільки один із намічених організаторами змагунів, а саме воротар „Тризуба" Тарнавський відмовився від участи у Збірній. З цих 32 кандидатів впродовж 10-12 днів буде вибраний склад Збірної Українців в числі 14 основних плюс 5 запасних змагунів, які могли б бути покликані на змагання у випадку недуги, чи іншої перешкоди одного із основного складу змагуна.

Відгук на подану в українській та американській пресі вістку, про змагання Збірної Українців із „Данді", виявляє велике зацікавлення цією міжнародною зустрічю так українських громадян — симпатиків спорту, як і шотляндців та інших любителів футболу.

Квитки вступу на ці змагання можна набути в таких установах та крамницях Ню Йорку і Нюарку: Окружний Комітет Відділів УНС — в канцелярії адв. Івана Флиса при 98 Друга Евню в Ню Йорку, крамниця „Арка" при 48 Іст 7-ма вулиця в Ню Йорку, Окружний Комітет Відділів УНС — в канцелярії пані А. Дубас при 771 Санфорд Евню в Нюарку, крамниця „Дніпро" 698 Санфорд Евню в Нюарку, Українська Централя — УНДім при 140 Проспект Евню в Нюарку і „Чорноморська Січ" при 688-690 Санфорд Евню в Нюарку.

Ціна квитка $2.50, а для студентів по $2.00.

— о —

КРУГОЛЬНИЙ ТУРНІР УНС В РОЧЕСТЕРІ

Кругольний Турнір Українського Народного Союзу, в якому візьме участь 60 дружин, відбудеться вже в суботу, 15-го квітня в кругольних алеях Норт Парку в Рочестері, Н. Й. До участи в цьому турнірі допущені дружини круглів із різних місцевостей на Сході і Північному Заході ЗДА. Ці дружини репрезентують Відділи УНСоюзу, а їхніми змагунами є члени УНСоюзу.

Переможці в цих кругольних змаганнях будуть нагороджені трофеями, як теж одержать грошові нагороди на бенкеті, який буде влаштований цього ж дня, в суботу, 15-го квітня у вечірніх годинах в приміщеннях Українського Американського Клюбу при 292 Гадсон Евню в Рочестері. Майстром церемонії на бенкеті буде керівник Кругольного Турніру УНСоюзу Василь Гуссар. Започаткує бенкет молитва, що її проведе о. Степан Хомко, після чого промовлятиме коротко до учасників головний предсідник УНСоюзу та мейор міста Рочестеру, який обіцяв відвідати бенкет. Свою участь у бенкеті запозвили теж інші члени Екзекутиви і головні урядовці УНСоюзу.

Рочестерська преса, радіо та телевізія подають вже від деякого часу майже щоденно вістки про цей Кругольний Турнір Українського Народного Союзу і будуть далі розголошувати цей турнір включно до самого дня турніру, коли подаватимуть вістки про його висліди.

— о —

ТРИ ФУТБОЛЬНІ ГРИ НА СВЯТІ „Ч. СІЧІ"

В програмі проголошеної вже святочної футбольної імпрези, в якій зустрінуться Українські Ольдбої Торонта із Збірною Ольдбоїв „Січей" Нюарку та Елізабету, в тому самому дні, 21-го травня в Нюарку відбудеться товариська зустріч дружини „Дніпра" з Балтимору з аматорською дружиною „Чорноморської Січі" Нюарк. У передзмагу цих зустрічей, змагань ольдбоїв та аматорських дружин, будуть розіграні змагання майбутніх зірок українського футболу — юнацьких дружин „Чорноморської Січі" та Українського Спортового Клюбу з Ню Йорку. Автобус гостей з Торонта, тобто 22 змагуни дружини ольдбоїв на чолі із Стецьковим та двома братами Скоценями і симпатиками цієї торонтонської репрезентації, прибуде до Нюарку вже в суботу, 20-го травня.

О. Твардовський

— о —

УСК — „ГУНҐАРІЯ" 4:2

Футболісти УСК-у Ню Йорк перемогли 4:2 дружину „Гунґарії" у мистецьких змаганнях „Великої Десятки" на виїзді в Норт Берґені. У першій півгрі, мимо всіх намагань УСК-у здобути кращий вислід, УСК втратив двоє воріт і не міг добитися до воріт противника, які в цій півгрі були на болотнистій і вогкій половині грищі. Мадяри проводили свої акції по сухій половині грища краще і продуктивніше. Після переви ціла дружина УСК-у рушила до наступів на ворота мадярів. Всі усківці грали тоді на цілу кляcу краще, до чого причинилося не лише краще поле дії, але і їхня зіграність, яка поправилась. Зроблені пересунення в лінії нападу показалися корисними. Гібсон виявився першорядним центром нападу: він у другій півгрі не тільки вміло розділював м'ячі, але і добре обстрілював ворота противника. Новий набуток Фіні почувався краще на крилі. Він має знаменитий біг, подачі, а ще кращі стріли по воротах. В цьому укладі теж краще, що Дж. Янґ і Вільсон будуть лучниками, бо на цих позиціях вони продуктивніші. Так Коваленко, як і Кіляр є добрими на лівому крилі, отже добре, щоб вони грали по половині змагань. Коваленко кращий технічно, а Кіляр поправився при війську фізично. Смага на обороні добрий, лиш треба йому ще більше завзяття. Здобутими воротами поділилися: Фіні 2, Гібсон 1 і Дж. Янґ 1.

І. Дзядів

— о —

СІМКОВИЙ ТУРНІР В ШИКАҐО ЗАКІНЧИВСЯ

„Крила" — „Спарта" 2:0
„Леви" — „Кікерс" 1:1

В неділю, 26-го березня закінчився сімковий турнір футболу в Шикаґо після відбутих дев'яти кругів змагань. Чемпіонат Вищої Дивізії здобули „Польські Орли". Минулорічні першуни „Леви" не відограли в цьому році поважної ролі і зайняли в кінцевій табелі шосте місце з точками 10:8 і відношенням воріт 9:10.

Сумівські „Крила", які змагалися в Першій Дивізії, після початкових неуспіхів прийшли в другій половині до себе і закінчили турнір на п'ятому місці табелі з точками 9:9 і відношенням воріт 10:9. В останній перемозі стрільцем обох воріт „Крил" був Петраш.

„Леви" мали в останніх змаганнях сильного суперника німецьку дружину „Кікерс". Хоч і в ослабленому складі, „Леви" справили своїм симпатикам приємну несподіванку, здобуваючи нерішену 1:1. Ворота для „Левів" стрілив Ґевара з вільного удару. Склад „Левів": Банах, Еліяшевський, Бульба, Іваник, Шлапак, Полюхович і Ґевара. Суддював ці змагання п. Богдан Фостяк.

Петро Головатий

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

УССР НЕ МАЄ КОРДОНІВ

Кореспондент київської „Радянської України" з 29 березня повідомив з Ужгороду про один спільний сад, посаджений українцями з Закарпаття і угорцями з прикордонного з УССР району. Двічі у своїй вістці він нагадує, що Українська ССР не має кордонів, а є лише СССР та „радянські люди":

„Тісна й нерозривна дружба єднає садоводів Закарпаття і членів сільськогосподарських кооперативів Саболч - Сатмарської області Угорської Народної Республіки. Ця дружба має давню історію. Кілька років тому садоводи двох братніх країн заклали „Сад дружби" на кордоні СРСР і УНР — на хуторі Лужанці Берегівського району... От і тепер в „Саду дружби" закипіла робота. Це справжнє свято інтернаціональної дружби між угорським і радянським народами.

Традиційна зустріч скріплена договором на соціялістичне змагання".

300.000 БАНОК КОНСЕРВІВ

Кореспондент „Радянської України" з 26 березня в репортажі „Пригоди золотої рибки" розповідає про неймовірні наслідки „соціялістичного плянування": з Вінниці телеграфують, що їм не потрібно консервів із скумбрії в помідорах, бо ніхто не купує — з Мелітополя в той же час „сотні тисяч банок ринули на вінницькі бази"; через якийсь час понад 88.000 тих консервів — повезли назад з Вінниці до Мелітополю... Подібне сталося з іншими консервами, що поїхали до Донецька: звідти завернули 169.000 банок, бо в них „риба має запах неприємний". На складах у Мелітополі лежить 300.00 банок рибних консервів з 1964-го року, їх уже небезпечно їсти. Хто ж винен? — запитує кореспондент. Звичайно, не система, а окремі трести, бюрократи... Він пише:

„Не ми, скажуть на заводі. Це Держплян республіки дав нам таке завдання. Це „Укрголовм'ясорибторг" замовив нам і поставив сировину. Ми знали, що сардина у томаті — штука не дуже приваблива, та ще й дорога, але ж плян треба виконувати? Не ми винні, скажуть в "Укрголовм'ясорибторзі". Риболовний флот освоює нові райони лову. Треба ж рибу якось переробляти? Не ми винні, скажуть дегустатори і експерти".

„ПАМ'ЯТНИК НЕВІДОМОМУ СОЛДАТУ"

Совєтська преса повідомила, що поблизу мавзолею в якому лежить Ленін, тепер будується в центрі Москви „Грандіозний пам'ятник на могилі Невідомого Солдата". Той пам'ятник — символ загарбництва та імперіялізму як білої, так і червоної Росії, — пляново будують з різних матеріялів, привезених у Москву з підкорених республік, щоб і таким чином „зцементувати нерушимий союз"... Московські „Известия" з 11-го березня повідомляли, що „на будівельну площу якраз привезли партію ґраніту із кар'єрів в Україні. А кілька днів передше привезли ґраніт із Карелії"... До тієї вавилонської вежі ч. 2 будуть долучені навіть спеціяльні „бльоки з землею з міст - героїв — Ленінґраду, Волгоґраду, Києва, Одеси, Севастополю" та ін. Пам'ятник має бути закінчений до першого травня і відкритий 9-го травня, на так зв. „День перемоги". Той пам'ятник стане частиною „революційного некрополя на Красній Площі в Москві".

ЧЕРГИ І ЧЕРГИ...

Читачка „Рад. України" з 26 березня пише з м. Миколаєва про свою радість з тієї нагоди, що її підприємство перейшло на 5-денний робочий тиждень, бо ще донедавна „я практично не мала вихідного дня". Але її радість затьмарює те, що по різні харчі в Миколаєві доводиться їздити до центру, бо на околицях є лише, як кажуть, хліб та сіль. Читачка, нарікаючи на черги, пише далі:

„Мало у нас колгоспних ринків. На весь Миколаїв їх тільки два, і не кожна жінка, яка працює, може вибрати час, щоб поїхати в другий кінець міста. Дуже добре діло — магазини півфабрикатів. Але знову-таки: вибір продуктів у такому магазині (я не кажу про ті ,що в центрі міста) — дуже обмежений: є м'ясний фарш, тісто, ще два-три півфабрикати. А де купити сирники, півфабрикати для рибних страв, овочеві салати? Знову ж таки: їдь у центр, стій в чергах"...

ТАРЗАН, Ч. 5789. Лев із чорною гривою!

— Ви відповідаєте за смерть мого пестунчика пантери... Сичав противник мавполюда.

— А тепер відкиньте свою зброю... Ви мусите відповісти за свою помилку!

Гукаючи і тріскаючи з батога, замаскований чоловік відокремив одного великого лева з чорною гривою!